PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ

PAMUKKALE UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES INSTITUTE

ISSN 1308 - 2922 Sayı/*Number* 5 Ocak/January 2010

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Adına
Doç. Dr. Bilal SÖĞÜT

Editörler
Yrd. Doç. Dr. Nesrin IŞIKOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Can BAKKALCI

İngilizce Düzeltme
Yrd. Doç. Dr. Yavuz ÇELİK

Hakemli bilimsel bir dergi olan PAUSBED yılda üç kez yayımlanmaktadır.
Dergide yayımlanan çalışmalardan, kaynak gösterilmek şartıyla alıntı yapılabilir.
Çalışmaların tüm sorumluluğu yazarına/yazarlarına aittir.

Grafik ve Dizgi
Gülderen ÇAVUŞ ALTINTAŞ

Baskı
Dijital Düşler
Basım San. ve Tic. A.Ş.
+90 212 279 64 44

Yazışma Adresi
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rektörlük Binası Kat: 2
Kınıklı Kampusu 20070 Kınıklı – DENİZLİ / TÜRKİYE
Tel. + 90 (258) 296 22 10 Fax. +90 (258) 296 23 47
e-posta: **pausbed@pau.edu.tr**

Danışma ve Yayın Kurulu

Prof. Dr. Ceyhun Vedat UYGUR	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe İRMİŞ	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ertuğrul İŞLER	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hafize MEDER ÇAKIR	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Asuman DUATEPE AKSU	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN	Pamukkale Üniversitesi

Hakem Kurulu

Prof. Dr. Ayşegül ATAMAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ayten ER	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İlhami DURMUŞ	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İnan ÖZER	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Kubilay AKTULUM	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TANYELİ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Sevinç Özen GÜÇLÜ	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Turan KAÇAR	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Eşref ABAY	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Kerem KARABULUT	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Rıza ERDEM	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ruhi SARPKAYA	Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan POYRAZ	Muğla Üniversitesi
Doç. Dr. Mesut ALBENİ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Tevhide KARGIN	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Onur ÖZVERİ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Zihni TUNCA	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Elif ÖZER	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevinç ORHAN	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Meryem AYAN	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ömer ŞEKERCİ	Süleyman Demirel Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Türkay TOK	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Oğuz KAYMAKÇI	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Fatma KIRMIZI	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ergün ÖZTÜRK	Sakarya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Birsen DOĞAN	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bayram AŞILIOĞLU	Dicle Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İrfan ERTUĞRUL	Pamukkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yasin ÖZKARA	Akdeniz Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kazım ÇELİK	Pamukkale Üniversitesi

Dergimizin bu sayısına gönderilen makaleleri değerlendiren hakem kuruluna teşekkürlerimizi sunarız.

Sekreterya

Recep DURMUŞ
Arş. Gör. Umut UYAR
Şule TURAN
Azize ŞIRALI

İÇİNDEKİLER/*CONTENTS*

Celal ŞİMŞEK **1**
"Eskiçağda Homa" Makalesi Üzerine Eleştirel İnceleme
A Critical Analysis of "Homa in the Ancient Age."

Ertuğrul İŞLER..... **17**
Mitler ve Kültürler Arası İletişim
Myths and Inter- Cultural Communication

Mehmet MEDER – Güney ÇEĞİN..... **23**
Erkek ve Kadın Dergilerinde Toplumsal Cinsiyet ve Kimlik Tartışmaları (Giddens- Eksenli Bir Çözümleme)
Gender and Identity Discussions in Man and Women Magazines: A Giddens-Based Analysis

Murat ORHUN..... **35**
Hitit Aile Hukuku ve Eski Hukuk Dönemi Roma Aile Hukuku
Family Law of Hittite & Roman Family Law of Ancient Law Period

Kasım YILDIRIM – Seyit ATEŞ..... **57**
Sınıf Öğretmenlerinin Bitişik Eğik Yazı Uygulamalarına İlişkin Görüşleri
Views of Primary Grade Teachers' in Regard to Their Instructional Practices in Handwriting

Mesiha TOSUNOĞLU – Fatih ARSLAN..... **73**
İlköğretim 5. Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Derslerinde Yaptıkları Sözlü Anlatım Uygulamalarının Değerlendirilmesi
The Evaluation of the Expression Applications in Turkish Courses Which are Practiced by the Fifty Grade Primary School Teachers

Nida BAYINDIR – Hatice Zeynep İNAN - Sevinç DEMİR..... **89**
Öğretmen Adaylarının Sınıfta Demokratik Ortamı Geliştirmeye İlişkin Öngörüleri
Teacher Candidates' Perspectives on Criteria to Create a Democratic Atmosphere in the Classroom

Rüya Güzel ÖZMEN – Mehrizar YAKIN – Sinan KALKAN **97**
Otistik Öğrencilerin Harfleri ve Harfleri Oluşturan Çizgileri Çizme Becerisindeki İki Farklı Performans Dönütünün Etkililiğinin Karşılaştırılması
A Comparasion of the Effectiveness of Two Different Performance Feedback on Autistic Students' Letter Writing and Letter Line Drawing Skills

Yasin ÖZKARA..... **109**
Okuma Güçlüğü Olan Öğrencilerin Okuma Düzeylerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama
An Application on Improving the Reading Levels of Students Having Difficulty in Reading

Anca Michaela DOBRINESCU..... **121**
A Modernist's Solution to the Contemporary World's Crisis
Çağdaş Dünya Krizine Modernist Bir Çözüm

A.Yasemin YALTA..... **127**
Türkiye'den Sermaye Kaçışının Önemi Üzerine
On the Importance of Capital Flight from Turkey

Beytullah YILMAZ - Harun SULAK..... **141**
Finansal ve Mali Göstergeler ile Küresel Kriz Öncesi Dünya Ekonomisindeki Gelişmeler
Developments in Global Economy by Financial and Fiscal Indicators in Pre-Crisis Period

Hüseyin ŞENKAYAS - Mustafa ÖZTÜRK - Gülşah SEZEN..... **161**
Lojistik Tedarikçilerin Seçiminde Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) Yöntemi: Mondial Şirketinde Bir Uygulama
Analytical Hierarchy Process (AHP) Method in Selection of Logistics Suppliers: An Application in Mondial Company

Süleyman BARUTÇU - Sahavet GÜRDAL..... **177**
Internet Tabanlı Tedarik Zinciri Yönetimi: Internet Tabanlı Tekstil Tedarik Zincirinde Karşılaşılan Problemlerin Belirlenmesine Yönelik Pilot Bir Araştırma
The Internet-Based Supply Chain Management: A Pilot Survey for Determiningt the Challenges in the Internet-Based Textile Supply Chain

Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Sayı 5, 2010, Sayfa 109-119

OKUMA GÜÇLÜĞÜ OLAN ÖĞRENCİLERİN OKUMA DÜZEYLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

Yasin ÖZKARA •

Özet

Bu çalışmada okuma güçlüğü olan ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik uygulanan birlikte okuma ve tekrarlayıcı okuma yöntemlerinin etkisi incelenmiştir. Araştırma, 2007-2008 öğretim yılının güz döneminde Ankara ili Mamak ilçesi Piyalepaşa İlköğretim Okulu 3. sınıfında öğrenim gören ve okuma güçlüğü olduğu belirlenen bir öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencinin uygulama öncesi sesli okuma beceri düzeyini belirlemek için kendi sınıf düzeyine ait ön uygulama metni okutulmuştur. Bu ön uygulama sonucunda öğrencinin okuma düzeyi bakımından endişe düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencinin okuma becerisini iyileştirmek amacıyla öğrencinin yaşadığı problemler de dikkate alınarak, belirlenen süre boyunca tekrarlayıcı okuma ve birlikte okuma stratejilerinin temel alındığı uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Uygulamalar sonucunda öğrencinin okuma düzeyinin endişe basamağından öğretim düzeyine yükseldiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Okuma Güçlükleri, Tekrarlayıcı Okuma, Birlikte Okuma.*

AN APPLICATION ON IMPROVING THE READING LEVELS OF STUDENTS HAVING DIFFICULTY IN READING

Abstract

In this study, the effects of some strategies applied for improving the reading skills of the primary school 3rd grade students who have reading difficulties. The study has been carried out with a student who has reading difficulty and been attending Piyalepaşa Primary School, Mamak, in Ankara, in 2007-2008 academic year fall term. According to the level of the student, the researcher has student read an application text so as to determine the level of the student's aloud reading performance before the application. As a result of this pre-application the student's reading level has been determined as being at an anxiety level. Applications basing on repeated reading and paired reading strategies have been carried out during the study considering the problems that student had in order to improve the student's reading skill. At the end of the study, it has been seen that the student's reading level is improved from anxiety stage to teaching level.

Key Words: *Reading Difficulties, Repeated Reading, Paired Reading*

1. Giriş

Okuma bir yönüyle bireysel diğer bir yönüyle ise sosyal bir etkinliktir. Okuma becerisi gelişmiş bir birey akademik yönden de kendisini geliştirecektir. Nitekim Özsoy'a (1987) göre iyi okuyan bir bireyin dinleme, konuşma ve yazılı anlatım becerileri de gelişecektir.

Okuma kişinin günlük hayatını düzenlemesi ve toplumla sağlıklı ilişkiler kurabilmesi için de gerekli bir eylemdir. Eğitim süreci devam ederken öğrencinin bilgi edinebilme ve özgürce öğrenme yeteneğini kazanabilmesi için okuma gittikçe daha büyük önem kazanmaktadır. Ayrıca gazete ve dergi okuma, adres okumak, toplu ulaşım araçlarının gittiği yerlerin ve durduğu durakların isimlerini, alışveriş merkezlerindeki fiyatları okumak ta okuma becerisindeki başarı ile doğrudan ilişkilidir.

Okuma etkinliğinin, işlevsellik kazanması ve diğer akademik becerileri olumlu yönde etki-

• Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü.
e-posta: yasinozkara@akdeniz.edu.tr

leyebilmesi için bireyin okumada temel olan bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanması gerektiği söylenebilir.

Okuma Nedir?

Günümüzde okuma yazılı ve yazısız kaynaklar, okuyucu ve çevresel unsurların etkileşimi sonucu anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır (Akyol, 2003). Okuma, sözcüklerin, duyu organları yoluyla algılanıp anlamlandırılması, kavranması ve yorumlanmasına dayanan zihinsel bir etkinliktir (Sever, 1997). Moyle'a (1978) göre okuma; görsel algılama, işitsel algılama, dil gelişimi, kavram gelişimi, sözcük tanımlama, anlama becerilerini içermektedir (Akt:Girgin, 1997).

Okuma, yazılı veya basılı işaretleri, belli kurallara uyarak seslendirmektir. Okumasını bilmek, yazılı bir parçanın gizlediği fikir, duygu ve düşünceleri kavramaktır. Şu halde okumak, basit bir çözümleme tekniği değil, tüm organizmayı harekete geçiren bir öğrenme çabasıdır. Okuma sırasında görme, işitme fonksiyonlarıyla zihinsel yeteneklerin faaliyete geçmesi, okumanın ne kadar karmaşık bir süreç olduğunu göstermektedir (Razon, 1982).

Okuma ve yazmayı öğrenme sürecinde pek çok sorunla karşılaşılabilir. Bunların başında okuma yazma bozukluğu gelmektedir. Okuma bozukluğu çocuğun zeka düzeyi ve aldığı eğitim göz önüne alındığında, çocuğun ondan beklenen seviyenin altında okuma becerisi göstermesidir.

Okumada Karşılaşılan Güçlükler

Okumanın sesli ve sessiz olmak üzere iki çeşidi vardır. Okuma bozukluğu olan çocukların yaptıkları hatalar sesli okuma yoluyla tespit edilebilir. Yapılan okuma hataları, öğrencilerin okumadan zevk almalarını kısıtlamakta ve okunan metnin tam ve doğru olarak anlaşılmasını etkilemektedir. Kılıç'a (2000) göre doğru okuma alışkanlığını engelleyen telaffuz bozuklukları, akıcı okuyamama, kelime ve hece atlama, satır atlama, hece yutma, heceleme, hece ekleme, noktalama işaretleri vb. gibi okuma hatalarıdır. Ayrıca okuma güçlüğü olan çocuklar; sesli okumada çarpıklık, yanlış sözcük kullanma, sık tekrar, geri dönme, ekleme ve ters çevirme gibi hatalar yaparlar.

Rayner ve Pollatsek, (1989)'e göre okuma güçlüğüne sahip çocuklar üç grupta sınıflandırılabilir:

- Zayıf Okuyucular: Normal zeka seviyesine sahip olup beklenen düzeyden 1-2 yıl düşük olanlar,
- Disleksili Okuyucular: Normal zeka seviyesine sahip olup beklenen düzeyden 2 veya daha fazla yıl düşük olanlar,
- Geri Kalmış Okuyucular: Zeka seviyesi 80 veya altında olup beklenen okuma düzeyinin gerisinde olanlar (Akt; Bernal and Others, 2000; 12)

Okuma güçlükleri, problemin ciddiyetine göre de sınıflandırılabilir:

- Genel Okuma Gecikmesi: Bu çocuklar diğerleri ile karşılaştırıldığında önemli ölçüde diğerlerinden geride kalmıştır. Okumalarında yanlışlık yoktur fakat tam olarak olgunlaşmamıştır.
- Özel Okuma Gecikmesi: Okuma modellerinde belirli sınırlar olanlar için kullanılan bir sınıflamadır. Temel okuma becerilerinde yetenekli iken bir veya birkaç okuma çeşidinde olgunlaşamamıştır.
- Sınırlı Okuma Güçlükleri: Temel okuma becerilerinin eksikliğidir, bu beceri eksiklikleri okumanın olgunlaşmasını engeller.
- Karma Okuma Güçlükleri: En ciddi okuma güçlüğüdür. Temel okuma becerilerinin eksikliğinden dolayı okumaları gelişemez (Band, Tinker, Wasson ve Wasson, 1989; 43-45).

Okuma başarısızlığını kontrol altına almak ancak okuma başarısında rol oynayan özelliklerin tanınması ve söz konusu özelliklerin, çocuklarda bulunup bulunmadığının belirlenmesiyle mümkündür. İlköğretimin gerek ilk yılında ilkokuma–yazma çalışmalarında gerekse daha sonraki yılarda temel okuma ve yazma becerilerini kazanamayan öğrencilerin, bu problemleri ortadan kaldırılmadan sağlıklı öğretim iletişimi kurmaları beklenemez. Özellikle öğretmenlerin bu öğrencilerle özel olarak ilgilenmesi gerekmektedir. Öğrencilerin problemlerinin ne olduğu konusunda tespitler yapmalı ona göre çözümler üretilmelidir (Razon, 1982).

Bu çalışmada; okuma konusunda beklenen düzeyin altında okuma düzeyine sahip olan bir öğrencinin okuma seviyesinin belirlenmesi ve bu okuma seviyesinin daha üst düzeye çıkarılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırma, uygulamalı nitel bir çalışmadır. Belirlenen tek öğrenci üzerinde bir dönem boyunca bir dizi uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamalar aşağıda detaylı olarak açıklanmıştır.

Araştırma, Ankara ili Mamak ilçesine bağlı Piyalepaşa İlköğretim Okulu'nda okuyan üçüncü sınıf öğrencileri arasından seçilen bir öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla 3. sınıf öğretmenleriyle görüşülerek okuma güçlüğü olduğu düşünülen beş öğrenci belirlenmiş, bu öğrencilere kendi sınıf düzeylerine ait metinler okutulmuş ve metinle ilgili anlama soruları sorulmuştur. Çocukların yaptıkları okuma hataları ve anlama düzeyleri temel alınarak okuma problemine sahip olup olmadıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

Yapılan çalışmalar doğrultusunda okuma güçlüğü olduğu belirlenen bir öğrenci denek olarak seçilmiştir. Öğrenci 10 yaşında bir kız öğrencidir. Öğrenci hakkında detaylı bilgi edinmek amacıyla ailesi ve sınıf öğretmenleriyle görüşülmüştür. Görüşmeler sonucunda öğrencinin alt sosyo-ekonomik düzeye sahip olduğu anne ve babanın eğitim düzeyinin ise düşük (ilkokul mezunu) olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencinin aynı okulda okuyan üç kardeşi bulunmaktadır. Kardeşlerinin sınıf öğretmenleri, öğrencinin sınıf öğretmeni ve okul rehber öğretmeni ailenin çocuklara karşı ilgisiz oldukları konusunda ortak görüş bildirmişlerdir. Fakat öğrencinin kardeşlerinde okuma güçlüğü olmadığı öğretmenleri tarafından belirtilmiştir. Diğer taraftan öğrencinin sınıf öğretmeni sınıfında birkaç öğrencinin daha okumada problem yaşadıklarını ve bu durumun sebebinin kendinden önceki öğretmen olduğunu belirtmiştir.

Yukarıda kişisel bilgileri verilen öğrenciye 5 hafta süreyle 30 saatlik bir program hazırlanmış ve uygulamaya konmuştur. Bu 5 haftalık süre içerisinde haftada 3 metin olmak üzere, öğrenciyle toplam 15 metin üzerinde çalışılmıştır. Çalışılan metinler, ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf Türkçe ders kitaplarından seçilen hikaye edici metinlerdir. Çalışmaların detaylı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla uygulama süreci video kamera ile kayıt altına alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, "Kişisel Bilgi Formu" ile öğrencinin okuma düzeyini ve yüzdeliklerini belirlemek için, "Kelime Anlama Düzey ve Yüzdeliğini Belirleme Kılavuzu" (Ekwall ve Shanker, 1988; Akt: Akyol, 2006) kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu öğrenci hakkında detaylı bilgi edinmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Ekwall ve Shanker (1988) tarafından geliştirilmiş olan "Kelime Anlama Düzey ve Yüzdeliğini Belirleme Kılavuzu", okuyucuların bireysel olarak okuma ve okuduğunu anlama düzeyini belirlemeye çalışmaktadır. Sesli okuma sırasında yapılan hatalarla kelime ve ses bilgisini (şekil-ses ilişkilendirme becerisi), sessiz olarak metin okunduktan sonra da sorulan sorularla anlama becerisini ve düzeyini belirlemeye çalışmaktadır. Bu envanterle üç tür okuma düzeyi tespit edilmektedir:

a) Serbest Düzey: Çocuğun, öğretmen ya da başka bir yetişkinin yardımına ihtiyaç duy madan düzeyine uygum materyalleri oku ması ve anlamasını ifade eder.

b) Öğretim Düzeyi: Çocuğun, öğretmen ya da başka bir yetişkinin desteğiyle istenilen şekilde okuma ve anlamasını ifade eder.

c) Endişe Düzeyi: Çocuğun, okuduğunun çok azını anladığı ve/veya pek çok okuma yanlışı yaptığı düzeyi ifade eder.

Yapılan Çalışmalar

Öğrenciye kendi seviyesinden (3. sınıf) 160 kelimelik bir metin okutulduğu zaman öğrenci 81 kelimeyi yanlış okumuş daha sonra bir alt seviyesinden (2. sınıf) 84 kelimelik bir metin okutulduğu zaman öğrenci 45 kelimeyi yanlış okumuş, son olarak iki alt seviyesinden (1. sınıf) 63 kelimelik bir metin okutulduğu zaman 28 kelimeyi yanlış okuduğu ve bu öğrencinin endişe düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencinin yanlış okuduğu kelimeler dikkate alındığında; okuduğu kelimelere eklemeler ve okuduğu kelimenin bazı hecelerini ve seslerini atlayarak okuduğu görülmüştür. Ayrıca aynı kelimeyi okurken kelime üzerinde farklı hatalar yaptığı görülmüştür. Örnek olarak okutulan 3. sınıf metninde "yaramaz" kelimesini ilkinde "aramaz" diye okurken, daha sonra "yararmaz" olarak okumuştur. Yani; öğrenci aynı kelimede hem atlama hem de ekleme yapmıştır.

Öğrenci yanlış okuduğu kelimeyi ilk okuduğu zaman nasıl algılıyorsa, bu kelimeyi ya da benzerini daha sonra da gördüğünde aynı şekilde okuyor. Örnek olarak okutulan ilk metinde "bahçe" kelimesini "pencere" olarak okumuş, daha sonra da "bahçe" kelimesini gördüğü her yerde "pencere" olarak okumuştur. Öğrencinin okurken hızlı ve dikkatsiz olduğu, bu yüzden kelimenin ilk hecesini görürü görmez gerisini kendinin tamamladığı düşünülebilir.

Öğrenciye yaptığı okuma hatalarının ne olduğu söylenmeden sadece hatalı okuduğu söylendiği zaman bu hatalarını düzelterek doğru olarak okuduğu görülmüştür. Bu da bize öğrencinin okuma yaparken hızlı ve dikkatsiz okumadan kaynaklanan hatalar yaptığını ve hatalarını düzeltmede uygulanacak yöntemin belirlenmesinde önemli ip uçları vermiştir.

Öğrenciye ilk okutulan metinlerde hata oranı yüksek olduğu için, metinle ilgili sorulan sorulara cevap verememiştir. Bunun sebebinin öğrencinin okuyamamasından kaynaklanmakta olduğu söylenebilir. Çünkü daha sonra yapılan çalışmalarda öğrencinin okuma hataları düştükçe sorulara cevap verme yani anlama oranının yükseldiği görülmüştür. Ayrıca öğrenciye, hece tablosundan yaptırılan hecelerden kelime oluşturma çalışmalarında öğrencide herhangi bir probleme rastlanmamıştır.

Çalışmalara başlamadan önce öğrencinin daha dikkatli okuması için okuma yapılan ortamdaki dikkatini dağıtabilecek etkenler en aza indirilmeye çalışılmıştır. Öğrenciye dikkatli okuması konusunda telkinlerde bulunulmuş ve metindeki resimler ve metin başlığı hakkında konuşturularak öğrencinin metne motivasyonu sağlanmaya çalışılmıştır.

Öğrencide görülen okuma hatalarını gidermek amacıyla birlikte okuma ve tekrarlayıcı okuma yöntemlerinden faydalanılmıştır. Ayrıca, öğrencinin çalışmalarını sürekli hale getirmek için, her hafta ödev olarak bir metin okuması istenmiş ve ailesine de okuma problemini giderici çalışmalar hakkında gerekli bilgi verilerek, evde yapılan okuma çalışmalarında bu konunun dikkate alınması istenmiştir.

1. Birlikte Okuma: Birlikte okumalarda, öğretmen veya yetişkin ile okuma güçlüğü olan öğrenciler aynı parçayı birlikte okurlar (Reutzel ve Cooter, 1996). Okurken her ikisi de okumayı takip ederler. Aynı materyal tekrar edilerek okunmaz (Homan, Klesius ve Hite, 1993). Bu tür okumalarda öğretmen, okuma hızını çocuğun okuma hızına göre ayarlamalıdır. Akyol'a (2006) göre bu teknik sınıf içerisinde de kullanılabilir. Başarılı öğrenci ile okuma güçlüğü olan öğrenci serbest okuma saatlerinde birlikte okuma çalışmaları yapabilirler.

2. Tekrarlayıcı Okuma: Bu tür okuma, bir metni akıcılık kazanıncaya kadar tekrar tekrar okumadır. Okuma güçlüğü olan öğrenciler açısından başarılı bir tekniktir. Özellikle çocukların sık sık karıştırdıkları kelimelerin doğru bir şekilde öğrenilmesine katkı sağlayıcı bir tekniktir (Akyol, 2006).

Tekrarlayıcı okuma; öğretmenin modelliğinde, daha iyi bir okuyucu veya daha önceden kaydedilmiş bir okuma eşliğinde, çocuğun kendinin tekrar okuması şeklinde ya da koro halinde okuma gibi değişik şekillerde gerçekleştirilebilir (Welsch, 2006).

Tekrarlayıcı okuma yoluyla akıcı ve hızlı okumayı geliştirmede önemli olan hususlardan birisiide uygun bir metin bulmaktır. Zor metinler okuma hızını artırmadığı gibi okumaya karşı ilgiyi de azaltır (Akyol, 2006; Welsch, 2006).

Yapılan 3 haftalık (9 metin) birlikte okuma çalışmalarının ardından öğrencinin okuma hatalarını ve anlama düzeyini tespit etmek amacıyla, öğrenciye 79 kelimelik 1.sınıf düzeyindeki bir metin okutulmuş ve öğrencinin 1 kelimeyi yanlış okuduğu görülmütür. Devam

edilen 2 haftalık (6 metin) birlikte okuma ve tekrarlayıcı okuma çalışmalarının ardından öğrencinin okuma hatalarını ve anlama düzeyini tekrar tespit etmek amacıyla öğrenciye 2. sınıf düzeyinde 83 kelimelik bir metin okutulduğu zaman 1 kelimeyi yanlış okuduğu, son olarak 3. sınıf düzeyinde 100 kelimelik bir metin okutulduğunda ise, 4 kelimeyi yanlış okuduğu görülmüştür.

Yapılan birlikte okuma çalışmalarıyla öğrencinin daha dikkatli okuması, tekrarlayıcı okuma ile ise hem daha dikkatli hem de daha akıcı okuması sağlanmaya çalışılmıştır.

Bulgular

1. Ön Uygulama:

Öğrencinin kelime tanıma ve okuduğunu anlama açısından okuma düzeyini belirlemek ve yapılacak çalışmalara yön vermek amacıyla aşağıdaki "Ağaçtaki Kedi" başlıklı 3. sınıf metni öğrenciye okutulmuştur.

AĞAÇTAKİ KEDİ

Kedinin adı Pamuk'tu. Bahçede koşup duruyordu. Ali, "Pamuk yapma, dur." Diyordu. Pamuk bir yerde duramıyor, koşuyor, zıplıyordu.

Bir ara, Pamuk gözden kayboldu. Ali, çevresine baktı. Pamuk yoktu. Bahçeyi aradı. Duvarların dibine, çitlerin arkasına, bahçedeki sebzelerin arasına baktı, Pamuk yoktu. Bu yaramaz hayvan ne olmuştu? Nereye gitmişti?

Eve mi gitmişti Pamuk? Ali, eve koştu. Evde, Pamuk'un gidebileceği her yere baktı. Pamuk yoktu. "Pamuk! Pamuk! Pssst! Pssst!" diye birkaç kez çağırdı. Hiçbir yerde çıkmadı Pamuk. Sanki uçup gitmişti.

Ali döndü, tekrar bahçeye geldi. Yeniden Pamuk'u aramaya başladı. Pamuk yoktu. "Nereye gitti? Bu yaramaz, evden, bahçeden mi kaçtı?" diye düşünürken onun sesini duydu. Sesin geldiği yana koştu.

Pamuk, ceviz ağacının tepesine çıkmıştı. İncecik bir dalın üzerinde güçlükle duruyordu. Kımıldasa düşecekti. Acı acı miyavlıyor yardım dilenen gözlerle etrafa bakıyordu. Ali'nin oraya çıkması olanaksızdı. Pamuk'u oradan nasıl indirecekti?

duruşün
Ali düşündü, taşındı. Birkaç küçük taş parla topladı. bunlarıda Bunları ağacın
parmağın bulunduğunu durdu altına parmak
tepesine, Pamuk'un bulunduğu yere doğru attı. Pamuk daha da
bilki kokuyordu
miyavladı. Belli ki çok korkuyordu. Bu iş, taşla olmayacaktı. Ama
arada parmağı nesi inliyorcekti
oradan Pamuk'u nasıl indirecekti?

Tablo 1. Kelime Anlama Düzey ve Yüzdeliğini Belirleme Kılavuzu
Yanlış Okunan Kelime Sayısı

METİNLERDEKİ KELİME SAYISI		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	20-25	96	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	26-30	96	93	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	31-35	97	94	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	36-40	97	95	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	40-45	98	95	93	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	46-50	98	96	94	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	51-55	98	96	94	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	56-60	98	97	95	93	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	61-65	98	97	95	94	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	66-70	99	97	96	94	93	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	71-75	99	97	96	95	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	76-80	99	97	96	95	94	92	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	81-85	99	98	96	95	94	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	86-90	99	98	97	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	91-95	99	98	97	96	95	94	93	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	96-100	99	98	97	96	95	94	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	101-105	99	98	97	96	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	106-110	99	98	97	96	95	94	94	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	111-115	99	98	97	96	96	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	116-120	99	98	97	96	96	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	121-125	99	98	98	97	96	95	94	93	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	126-130	99	98	98	97	96	95	95	94	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E
	131-135	99	98	98	97	96	95	95	94	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E
	136-140	99	99	98	97	96	96	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E
	141-145	99	99	98	97	97	96	95	94	94	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E
	146-150	99	99	98	97	97	96	95	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E
	151-155	99	99	98	97	97	96	95	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E
	156-160	99	99	98	97	97	96	96	95	94	94	93	92	92	91	91	E	E	E	E	E
	161-165	99	99	98	98	97	96	96	95	94	94	93	93	92	91	91	E	E	E	E	E
	166-170	99	99	98	98	97	96	96	95	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E
	171-175	99	99	98	98	97	97	96	95	95	94	94	93	92	92	91	91	E	E	E	E
	176-180	99	99	98	98	97	97	96	95	95	94	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E
	181-185	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	93	93	92	92	91	91	E	E	E
	186-190	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	94	93	93	92	91	91	E	E	E
	191-195	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	94	93	93	92	92	91	91	E	E
	196-200	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	94	93	93	92	92	91	91	E	E

Ekwall ve Shanker (1988) Akt: Akyol, (2003).

Yukarda verilen 160 kelimelik 3. sınıf metninde öğrenci 81 hata yapmıştır. Tablo 1'e bakıldığında 160 kelimelik bir metinde öğrencinin endişe düzeyinde olmaması için yapması gereken hata sayısı en fazla 15'tir. Dolayısıyla öğrencinin kelime tanıma açısından *endişe düzeyinde* olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Soru Ölçeği Puanları

	SORULAR ve CEVAPLAR	AÇIKLAMA	PUAN	ÖLÇÜM KRİTERLERİ
S	Kedinin adı nedir?	Basit Anlama Sorusu	0 / 2	**Basit an. Sor. İçin** 0 = Hiç cevaplanmayan 1 = Yarı cevaplanan 2 = Tam cevaplanan **Derinlemesine an. Sor. İçin** 0 = Hiç cevaplanmayan 1 = Yarı cevaplanan 2=Beklenen ama eksik olan 3 = Tam ve etkili olan
C	Parmak			
S	Kedi nerede oynarken kayboldu?	Basit Anlama Sorusu	0 / 2	
C	Ağaçta oynarken kayboldu			
S	Ali kedisini nerede buldu?	Basit Anlama Sorusu	2 / 2	
C	Ağaçta buldu			
S	Ali kedisini ağaçtan nasıl indirebilir?	Derinlemesine Anlama Sorusu	0/ 3	
C	Taş atarak indirebilir.			
TOPLAM			2 / 9	
YÜZDE			0.22	

Ekwall ve Shanker (1988) Akt. Akyol, H. (2003).

Anlamayı ölçme açısından yukarda ki üç tanesi basit bir tanesi derinlemesine anlamayla ilgili sorulara öğrencinin verdiği cevaplara göre, her iki soru türünden aldığı toplam puan 2'dir. Alması gereken toplam puan ise 9 dur. Bu durumda çocuğun başarı durumu 2 / 9 = 0.22'dir. Çocuğun anlama başarısı %22'dir.

Tablo 3. Okuma Düzeyleri ve Yüzdelikleri

Okuma Düzeyleri	Kelime Tanıma	Anlama
Serbest Okuma Düzeyi	%99+	% 90+
Öğretim Düzeyi	%95+	%75+
Endişe Düzeyi	%90-	%50-

Ekwall ve Shanker (1988) Akt. Akyol, H. (2003).

Tablo 1 ve Tablo 2'den elde edilen sonuçlar Tablo 3'e göre değerlendirildiğinde öğrencinin kelime tanıma ve anlama açısından *endişe düzeyinde* olduğu görülmektedir.

2. Son Uygulama:
Yapılan çalışmalar sonrasında öğrencinin kelime tanıma ve okuduğunu anlama açısından okuma düzeyini belirlemek amacıyla aşağıdaki "Tilki İle Oduncu" başlıklı 3. sınıf metni öğrenciye okutulmuştur.

TİLKİ İLE ODUNCU

Tilkinin biri, arkasına düşen avcılardan kurtulayım derken, karşısına bir oduncu çıkmış.

Tilki:

- Bir ~~yer~~ yere göster de saklanayım, diye yalvarmış.

Oduncu:

- Benim kulübeye gir, orada görmezler seni, demiş.

Az sonra avcılar gelmiş, oduncuya:

- ~~Burada~~ buralarda bir tilki gördün mü diye sormuşlar.

Oduncu:

- Görmedim, demiş ama bir yandan da ~~eliyle~~ elinle işaret edip hayvanın nereye saklandığını göstermiş. Avcılar oduncunun dediğini duymuş, eline bakmamışlar. Tilki onların geçip ~~gittiğini~~ gittiğinden görünce saklandığı yerden çıkmış. Hiçbir şey söylemeden uzaklaşmak istemiş.

Oduncu şaşırmış:

- Nasıl oluyor? sana iyilik ettim, canını kurtardım. Sen bana bir teşekkür bile etmiyorsun, demiş.

Bunun üzerine tilki:

- Ben sana teşekkür ederdim, ederdim ama dilinle elin birbirine uymadı ki, demiş.

Tablo 4. Kelime Anlama Düzey ve Yüzdeliğini Belirleme Kılavuzu

METİNLERDEKİ KELİME SAYISI	Yanlış Okunan Kelime Sayısı																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	20-25	96	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	26-30	96	93	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	31-35	97	94	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	36-40	97	95	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	40-45	98	95	93	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	46-50	98	96	94	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	51-55	98	96	94	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	56-60	98	97	95	93	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	61-65	98	97	95	94	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	66-70	99	97	96	94	93	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	71-75	99	97	96	95	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	76-80	99	97	96	95	94	92	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	81-85	99	98	96	95	94	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	86-90	99	98	97	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	91-95	99	98	97	96	95	94	93	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	96-100	99	98	97	**96**	95	94	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	101-105	99	98	97	96	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	106-110	99	98	97	96	95	94	94	93	92	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	111-115	99	98	97	96	96	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	116-120	99	98	97	96	96	95	94	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	121-125	99	98	98	97	96	95	94	93	93	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	126-130	99	98	98	97	96	95	95	94	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E
	131-135	99	98	98	97	96	95	95	94	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E	E
	136-140	99	99	98	97	96	96	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E
	141-145	99	99	98	97	97	96	95	94	94	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E	E
	146-150	99	99	98	97	97	96	95	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E
	151-155	99	99	98	97	97	96	95	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E	E
	156-160	99	99	98	97	97	96	96	95	94	94	93	92	92	91	91	E	E	E	E	E
	161-165	99	99	98	98	97	96	96	95	94	94	93	93	92	91	91	E	E	E	E	E
	166-170	99	99	98	98	97	96	96	95	95	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E	E
	171-175	99	99	98	98	97	97	96	95	95	94	94	93	92	92	91	91	E	E	E	E
	176-180	99	99	98	98	97	97	96	95	95	94	94	93	93	92	92	91	E	E	E	E
	181-185	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	93	93	92	92	91	91	E	E	E
	186-190	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	94	93	93	92	91	91	E	E	E
	191-195	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	94	93	93	92	92	91	91	E	E
	196-200	99	99	98	98	97	97	96	96	95	95	94	94	93	93	92	92	91	91	E	E

Ekwall Ve Shanker (1988) Akt: Akyol, (2003).

Yukarda verilen 100 kelimelik üçüncü sınıf metne dikkat edilirse öğrencinin dört yanlışı vardır. Tablo 4'de sol sütun takip edilerek 100 kelimelik metnin bulunduğu basamakla, üst sütun takip edilerek 4 yanlış okuma sayısının bulunduğu basamağın kesiştiği noktada 96 rakamı elde edilmiştir. Bu rakam bize çocuğun kelime tanımada %96 oranında başarılı olduğunu göstermektedir.

Tablo 5. Soru Ölçeği Puanları

	SORULAR ve CEVAPLAR	AÇIKLAMA	PUAN	ÖLÇÜM KRİTERLERİ
S	Tilki oduncuya niçin yalvarıyor?	Basit Anlama Sorusu	2 / 2	**Basit an. sor. İçin** 0 = Hiç cevaplanmayan 1 = Yarı cevaplanan 2 = Tam cevaplanan **Derinlemesine an. sor. için** 0 = Hiç cevaplanmayan 1 = Yarı cevaplanan 2=Beklenen ama eksik olan 3 = Tam ve etkili olan
C	Bana bir yer göster de saklanayım diye.			
S	Oduncu, tilkiye ne diyor?	Basit Anlama Sorusu	2 / 2	
C	Benim kulübeye git orada seni görmezler diyor.			
S	Avcılar, oduncuya tilkiyi sorduklarında, oduncu nasıl bir karşılık veriyor?	Basit Anlama Sorusu	2 / 2	
C	Görmedim diyor, bir yandan da eliyle işaret ediyor.			
S	Avcılar, oradan uzaklaştıktan sonra tilki ne yapıyor, neden?	Derinlemesine Anlama Sorusu	2 / 3	
C	Hiçbir şey söylemeden uzaklaşmak istiyor.			
TOPLAM			8 / 9	
YÜZDE			0.88	

Anlamayı ölçme açısından yukarda ki üç tanesi basit bir tanesi derinlemesine anlamayla ilgili sorulara öğrencinin verdiği cevaplara göre, her iki soru türünden aldığı toplam puan 8'dir. Alması gereken toplam puan ise 9 dur. Bu durumda çocuğun başarı durumu 8 / 9 = 0.88'dir. Çocuğun anlama başarısı %88'dir.

Tablo 6. Okuma Düzeyleri ve Yüzdelikleri

Okuma Düzeyleri	Kelime Tanıma	Anlama
Serbest Okuma Düzeyi	%99+	% 90+
Öğretim Düzeyi	%95+	%75+
Endişe Düzeyi	%90-	%50-

Ekwall ve Shanker (1988) Akt. Akyol, H. (2003).

Tablo 4 ve Tablo 5'den elde edilen sonuçlara bakıldığında öğrencinin kelime tanıma açısından %96, anlama açısından %88 oranında başarısının olduğu görülmektedir. Bu durum Tablo 6'ya göre değerlendirildiğinde öğrencinin kelime tanıma ve anlama açısından öğretim düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç

- Ön uygulamada öğrencinin kendisine verilen 160 kelimelik 3. sınıf metninde (bulunduğu sınıf düzeyi) 81 hata yaptığı, anlama açısından ise % 22 oranında bir başarı gösterdiği görülmüştür. Bu veriler ışığında öğrencinin bulunduğu sınıf itibariyle kelime tanıma ve okuduğunu anlama açısından kendisinden beklenenden düşük başarı gösterdiği (endişe düzeyi) ve bu konularda eğitime gereksinim duyduğu söylenebilir.
- Son uygulamada öğrencinin yine kendi sınıf düzeyinde verilen 100 kelimelik 3. sınıf metninde yalnızca 4 okuma hatası yaptığı ve kelime tanıma açısından % 96 oranında bir başarıya sahip olduğu görülmektedir. Yine okuduğunu anlama açısından öğrencinin ilgili metinle hazırlanan sorulara verdiği cevaplardan % 88 oranında bir başarı gösterdiği anlaşılmaktadır. Verilen eğitim sonrasında öğrencinin kelime tanıma ve anlama açısından öğretim düzeyine çıktığı görülmektedir.
- Ön uygulama ve son uygulama verileri karşılaştırıldığında, araştırmada yer verilen çalışmaların öğrencinin okuma güçlüklerini azalttığı ve bu uygulamaların bu tür problemi olan çocuklar üzerinde olumlu etkisinin olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

Akyol, H. (2003). **Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi,** Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara.

Akyol, H. (2006). **Yeni Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri,** Kök Yayıncılık, Ankara.

Band, G.L.; Tinker, M.A.; Wasson, B.B. and Wasson, J.B. (1989). **Reading Difficulties.** Prentice Hall, Sixth Edition, New Jersey.

Bernal, J. ; Harmony,T. ; Rodriguez,M. ; Reyes,A. and Others. (2000). "Auditory Event-Related Potentials in Poor Readers", **İnternational Journal of Psychophysiology ,** Vol. 36, 11-23.

Homan, S., Klesius, J., & Hite, C.(1993). "Effect of Repeated Readings An Nonrepeative Strategies on Students Fluency and Comprehension", **Journal of Educational Research,** Vol. 87, No. 2.

Kılıç, A. (2000). **İlkokuma Yazma Öğretiminde Programlandırılmış Öğretime Göre Metin Yönteminin Etkililiği.** Ankara: H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.

Girgin, (1997). **Eskişehir İli İlkokulları 4. ve 5. Sınıf İşitme Engelli Öğrencilerinin Okumayı Öğrenme Durumlarının Çözümleme ve Anlama Düzeylerine Göre Değerlendirilmesi.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.

Özsoy, Y. (1987). "Okul Sonrası Yaşamda Okuma", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,** 2, 1.

Razon, N., (1982). **Okuma Güçlükleri.** http://www.egitim.aku.edu.tr/ norma1. html.

Roy,R.,& Cooter, R.(1996). **Teaching Children to Read.** Merrillnn Imprint of Han, USA.

Sever, S. (1997). **Türkçe Öğretimi Ve Tam Öğrenme.** Anı yayıncılık, Ankara.

Welsch, R.G. (2006). "İncrease Oral Reading Fluency", **İntervention in School and Clinic.** Vol. 41, no:3, 180-183.